

РЕШЕНИЕ

№ 54

Гр. София, 27 януари 2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, първо наказателно отделение в публично заседание на деветнадесети ноември през две хиляди двадесет и пета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУМЕН ПЕТРОВ
ЧЛЕНОВЕ: ЕЛЕНА КАРАКАШЕВА
СВЕТЛА БУКОВА

при участието на секретаря ЕЛЕОНОРА МИХАЙЛОВА и в присъствието на прокурора А. П., като разгледа докладваното от съдия Букова наказателно дело № 641 по описа за 2025 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 346, т. 1 от НПК. Образувано е по касационни жалби от защитниците на подсъдимите Д. Х. Х., К. И. В., В. А. В., Г. Т. В. и Д. М. М. срещу решение от 22.05.2025 г., постановено по ВНОХД № 132/2025 по описа на АС - Пловдив, с което е потвърдена осъдителна присъда на ОС- Хасково по нохд № 279/2022 г. спрямо всеки от подсъдимите за престъпление по чл. 301, ал. 2 вр. ал. 1 от НК (вр. чл. 26, ал. 1 за подс. Х., В. и В.). В жалбата от защитника на подс. Д. Х. (адв. Т. К.) се сочат всички касационни основания за отмяна на решението и се правят алтернативни искания за оправдаване; за преквалифициране на деянието и прекратяване на производството поради изтекла давност; за връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд или за намаляване размера на наказанието. Конкретно се сочи липсата на аналитични мотиви и даден отговор на защитните възражения, липса на задълбочена и цялостна оценка на доказателствата и неправилни изводи за извършване на престъплението. Акцентирано е на необсъдено според защитника възражение за основаване на осъждането само на показания, прочетени по реда на чл. 281, ал. 1, т. 4 и т. 3 НПК и дадени в разпит без участието на обвиняемия и защитника му, като се твърди и неяснота в този доказателствен източник по въпроса за каква цел лицата са предоставили парични суми. Оспорена е и валидността на кредитирано от съда разпознаване на подсъдимия по фотоснимки. В подкрепа на искането за евентуално преквалифициране на деянието и прекратяване на производството се сочи недоказана по делото връзка на предоставените парични суми с конкретно действие или бездействие по служба на подсъдимия, в който случай извършеното би следвало да се счете за престъпление по чл. 283 от НК, давността за преследване на което е изтекла. В жалбата от защитника на подс. К. В. (адв. Г. З.) се прави позоваване на касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК с искане за признаването му за невиновен. За съществено процесуално нарушение се сочи извършеното разпознаване по снимков материал без участието на защитник и на подсъдимия, намиращ се в този период в полицейското управление. В разрез с материалния закон според защитника е приетото от съдилищата длъжностно качество на подс. В., по силата на което да е бил натоварен с действия по пътен контрол, тъй като за разлика от останалите подсъдими – инспектори, е бил главен

специалист в Областен отдел „Автомобилна администрация“ – Хасково без съответна квалификация и собствен печат, като само във връзка с тази му длъжност не е могло да му възлагат други задачи от прекия ръководител, както е приел съдът. От друга страна приетата помагаческа дейност на инспектора, извършващ документална проверка влизало в противоречие с конкретното разглеждано обвинение.

В жалбите, депозираните от общия защитник (адв. Г. Е.) на подс. В. В., подс. Г. В. и подс. Д. М. се сочат идентични доводи в подкрепа на оплакванията, че атакуваното решение е „неправилно, необосновано и постановено при съществени нарушения на процесуалните правила“, поради което се иска отмяната му и постановяване на оправдателна присъда, а алтернативно на това – преквалифициране на извършеното като престъпление по чл. 283 НК и прекратяване на производството. Обобщено конкретните оплаквания се свеждат до твърдения за ненапълно индивидуализирани деяния (с точни място, час на извършване и посока на извършване на проверките), както и за непълни и противоречиви доказателства. Сред последните липсвали приложени по делото записи от видеокamери, с които били снабдени служебните автомобили на ДАИ, както и намерени банкноти у подсъдимите или в служебния автомобил при претърсването на 18.11.2015 г. Оспорени са резултатите от извършените разпознавания по снимки при наличната възможност за представяне на задържаните подсъдими на свидетелите. Изложени са и оплаквания за противоречивост на дадените показания от свидетелите, уличаващи всеки от тримата подсъдими (на свид. Б. А. и И. А. – за подс. В.; на свид. В. Б. и Г. В. – за подс. В. и на свид. А. – за подс. М.).

В касационното съдебно заседание подсъдимите не вземат участие, а упълномощените им защитници (за подс. Д. Х. новоупълномощен такъв е адв. Хр. Х.) за всеки от тях поддържат направените искания и подкрепящите ги доводи в жалбите.

Представителят на Върховна прокуратура счита жалбите за неоснователни и предлага оставянето им без уважение, като сочи, че апелативният съд не е допуснал процесуални нарушения във връзка с оценката на доказателствата и е изпълнил задълженията си да обсъди същите задълбочено и чрез собствен анализ с изложени съображения за кредитирането им. Свидетелските показания са преценени въз основа и на изследваните по делото тахошайби и останалите писмени доказателства, а при извършване на допустимото по снимки разпознаване не е констатирано нарушение. Според прокурора липсва и допуснато нарушение на материалния закон, тъй като подсъдимите са действали в рамките на своята служебна компетентност като инспектори в областния отдел на Автомобилна администрация и са годен субект на престъплението по чл. 301 от НК, осъществено чрез приемане на наследващ дар, за да не изпълнят свое служебно задължение. Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните в производството и извърши проверка на въззивния съдебен акт в пределите по чл. 347, ал. 1 НПК, прие следното:

С първоинстанционната присъда № 28 от 18.10.2024 г. на ОС - Хасково по нохд № 279/2022 г. съдът е признал:

- подсъдимия Г. В. за виновен за продължавано престъпление подкуп по чл. 301, ал. 2 вр. ал.1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК, извършено с две деяния в периода 24.07.2015 – 01.09.2015 г., на км. 105 и на км. 110 от автомагистрала „Марица“ в землището на гр. Свиленград, обл. Хасково, като в качеството си на длъжностно лице – инспектор в Областен отдел на „Автомобилна администрация“ - Хасково поискал и

приел дар, който не му се следва – парична сума в общ размер на 60 евро, с левова равностойност 117,35 лева, като:

1. на 24.07.2015 г. при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „Д.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера поискал и приел парична сума от 50 евро с левова равностойност 97.79 лв. от турския гражданин В. Б., за да наруши службата си и не състави акт за установяване на административно нарушение по чл. 93в, ал. 19 от Закон за автомобилните превози (ЗАВП), като това нарушение не съставлява престъпление.

2. на 01.09.2015 г. при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „В.“ и прикачено към него полуремарке с румънски регистрационни номера поискал и приел парична сума от 10 евро с левова равностойност 19.56 лв. от румънския гражданин Г. В., за което е извършил действие по служба.

Наложено му е наказание пробация с пробационни мерки „задължителна регистрация по настоящ адрес“ с периодичност два пъти седмично и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от една година и шест месеца, както и „глоба“ в размер на 6 хиляди лева. Наложено е и наказание „лишаване от право за заемане на държавна длъжност“ за срок от две години;

- подсъдимия Д. Х. за виновен за продължавано престъпление подкуп по чл. 301, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК, извършено с три деяния в периода 16.10.2015 – 18.11.2015 г., на км. 105 и на км.112 от автомагистрала „Марица“ в землището на гр. Свиленград, обл. Хасково, като в качеството си на длъжностно лице – инспектор в Областен отдел на „Автомобилна администрация“ поискал и приел дар, който не му се следва – парична сума в общ размер на 60 евро, с левова равностойност 117,35 лева, като:

1. на 16.10.2015 г. при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „М. А.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера поискал и приел парична сума от 20 евро с левова равностойност 39.12 лв. от турския гражданин Г. Н., за да наруши службата си, като не извърши проверка на тахографа и документите на автомобила, товара и водача, като това нарушение не съставлява престъпление.

2. на 16.10.2015 г. при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „Д.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера поискал и приел парична сума от 20 евро с левова равностойност 39.12 лв. от турския гражданин У. Т., за да наруши службата си, като не състави акт за установяване на административно нарушение по чл. 93в, ал. 11 от Закон за автомобилните превози (ЗАВП), като това нарушение не съставлява престъпление.

3. на 18.11.2015 г. при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „Р.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера поискал и приел парична сума от 20 евро с левова равностойност 39.12 лв. от турския гражданин Д. Г., за да наруши службата си, като не извърши проверка на тахографа и документите на автомобила, товара и водача, като това нарушение не съставлява престъпление.

Наложено му е наказание пробация с пробационни мерки „задължителна регистрация по настоящ адрес“ с периодичност два пъти седмично и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от една година и шест месеца, както и „глоба“ в размер на 6 хиляди лева. Наложено е и наказание „лишаване от право за заемане на държавна длъжност“ за срок от две години;

Подс. Х. е оправдан по първоначалното му обвинение и относно поискан подкуп на 16.10.2015 г. от 20 евро от турския гражданин Г. О.;

- подсъдимия В. В. за виновен за продължавано престъпление подкуп по чл. 301, ал.2 вр. ал.1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК, извършено с три деяния на 18.11.2015 г., на км.

105 от автомагистрала „Марица“ в землището на гр. Свиленград, обл. Хасково, като в качеството си на длъжностно лице – инспектор в Областен отдел на „Автомобилна администрация“ – Хасково поискал и приел дар, който не му се следва – парична сума в общ размер на 45 евро, с легова равностойност 88,02 лева, като:

1. при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „И.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера приел сумата от 5 евро с легова равностойност 9.78 лв. от водача му - турския гражданин Б. М. А., за да наруши службата си, като не извърши проверка на тахографа и документите на автомобила, товара и водача, като това нарушение не съставлява престъпление;
2. при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „М. А.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера приел сумата от 20 евро с легова равностойност 39.12 лв. от водача му - турския гражданин Е. С., за да наруши службата си, като не извърши проверка на тахографа и документите на автомобила, товара и водача, като това нарушение не съставлява престъпление;
3. при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „М.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера поискал и приел сумата от 20 евро с легова равностойност 39.12 лв. от водача му - турския гражданин С. С., за да наруши службата си, като не състави акт за установяване на административно нарушение по чл. 93в, ал. 11 от Закон за автомобилните превози (ЗАВП), като това нарушение не съставлява престъпление.

Наложено му е наказание пробация с пробационни мерки „задължителна регистрация по настоящ адрес“ с периодичност два пъти седмично и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от една година, както и „глоба“ в размер на 6 хиляди лева. Наложено е и наказание „лишаване от право за заемане на държавна длъжност“ за срок от две години; - подсъдимия Д. М. за виновен за престъпление подкуп по чл. 301, ал. 2 вр. ал.1 от НК, извършено на 18.11.2015 г., на км. 105 от автомагистрала „Марица“ в землището на гр. Свиленград, обл. Хасково, като в качеството си на длъжностно лице – инспектор в Областен отдел на „Автомобилна администрация“ – Хасково при ИА „Автомобилна администрация“ приел дар, който не му се следва – парична сума в общ размер на 20 евро, с легова равностойност 39,12 лева, като при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „М. А.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера поискал и приел сумата от 20 евро с легова равностойност 39.12 лв. от водача му - турския гражданин Ю. Ш., за да наруши службата си, като не извърши проверка на тахографа и документите на автомобила, товара и водача, като това нарушение не съставлява престъпление.

Наложено му е наказание пробация с пробационни мерки „задължителна регистрация по настоящ адрес“ с периодичност два пъти седмично и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от осем месеца, както и „глоба“ в размер на 5 хиляди лева. Наложено е и наказание „лишаване от право за заемане на държавна длъжност“ за срок от две години;

Подс. М. е оправдан по първоначалното му обвинение и относно поискан подкуп на 18.11.2015 г. от 20 евро от турския гражданин И. А. и за това извършеното деяние да е продължавано престъпление;

- подсъдимия К. В. за виновен за престъпление подкуп по чл. 301, ал. 2 вр. ал. 1 от НК, извършено на 18.11.2015 г., на км. 105 от автомагистрала „Марица“ в землището на гр. Свиленград, обл. Хасково, като в качеството си на длъжностно лице – главен специалист в Областен отдел на „Автомобилна администрация“ – Хасково при ИА „Автомобилна администрация“, на когото е било възложено да извършва контрол на пътни превозни средства, поискал и приел дар, който не му се

следва – парична сума в общ размер на 20 евро, с легова равностойност 39,12 лева, като при извършване на проверка на пътя на товарен автомобил „М.“ и прикачено към него полуремарке с турски регистрационни номера поискал и приел сумата от 20 евро с легова равностойност 39.12 лв. от водача му - турския гражданин И. А., за да наруши службата си и не извърши проверка на тахографа и документите на автомобила, товара и водача, като това нарушение не съставлява престъпление.

Наложено му е наказание пробация с пробационни мерки „задължителна регистрация по настоящ адрес“ с периодичност два пъти седмично и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от шест месеца, както и „глоба“ в размер на 5 хиляди лева. Наложено е и наказание „лишаване от право за заемане на държавна длъжност“ за срок от две години;

Със съдебния акт на основание чл. 307а НК е присъдено заплащането от всеки от подсъдимите на равностойността на липсващия предмет на престъплението.

По постъпил протест и жалби от защитниците на подсъдимите срещу постановената присъдата с атакуваното решение № 87 от 22.05.2025 г. по внохд № 132/2025 г. АС – Пловдив е потвърдил присъдата изцяло.

Понастоящем с оглед липсата на депозиран касационен протест, атакуваната присъда е влязла в сила в оправдателните ѝ части.

Касационните жалби са процесуално допустими като подадени от надлежни страни в указания законен срок срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт. При разглеждането им по същество, съдът счете, че същите са неоснователни.

Относно касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК:

Сходните доводи на жалбоподателите и относимостта им към изграждането на фактическите изводи за дейността на всеки от подсъдимите, позволяват общото им обсъждане, като твърденията за допуснати съществени процесуални нарушения, граничещи с недопустимото пред касационната инстанция оплакване за необоснованост, следва да бъдат преценени само с оглед на това налице ли са пропуски в доказателствената дейност на съда и в процеса на формиране на вътрешното му убеждение.

Възраженията за неправомерното ползване на част от уличаващите доказателствени източници и твърдението за липсата на подкрепящи ги други, които да са надеждна основа на приетите факти за поискването и приемането на парични суми от проверявани чуждестранни водачи на превозни средства от подсъдимите в изясненото им качество на инспектори от Областния отдел на Автомобилна администрация – Хасково са били поставени на обсъждане с въззивните жалби и са получили обстоен отговор в съдебното решение (л. 31 - 42 от него). За да се съгласи с фактическите изводи на първата инстанция, въззивната такава в съответствие с правомощията си е извършила собствена преценка на всички доказателства, които е счела за събрани по надлежния ред и чиято годност да удостоверят отделните приети за всяко обвинение обстоятелства е посочена ясно и е преценявана с необходимата аналитичност. Обсъдени са в пълнота както свидетелските показания на лицата, имащи отношение към организацията и осъществяването на служебната дейност на подсъдимите, така и на тези, сочещи конкретната им инкриминирана дейност. Обяснимо на последните е основана значителна част от приетата по делото фактология, като всички защитни възражения срещу способността им валидно да удостоверят авторството на отделните деяния не са пренебрегнати, а са внимателно съпоставени с останалите доказателства, какъвто е бил и професионално издържаният подход на първоинстанционния съд. Решаващите съображения за процесуалната възможност да се ползват посочените показания, дадени в досъдебното производство по реда на

чл. 223 от НПК, на първо място се свеждат до издържаното им приобщаване към доказателствения материал по делото чрез прочитането им от първата инстанция по реда на чл. 281, ал. 1, т. 3 и т. 4 от НПК, както и с оглед констатацията за убедителността им относно предоставената информация за спирането на водачите на товарни автомобили за проверка; за лицата, провели разговор с тях; за начина на поискване и/или предоставяне на конкретна парична сума и нейното предназначение. Констатации в тази насока са налице за всеки от подсъдимите, видно от съдебните мотиви, включително и за подс. Х., от чиято защита без основание се оспорва да не е ясно установено получаване на сумата от 20 евро от свид. Н. само въз основа на това, че същата е била предоставена в проверения паспорт на лицето и то не е възприело вземането ѝ от там от проверяващия Х..

Установена е и кореспонденцията на посочените свидетелски показания с останалите обсъдени от съда доказателства, което невярно се оспорва в жалбите. Действително част от разпитаните лица (като свид. Г. Н., свид. Д. Г. и свид. У. Т., уличаващи подс. Х.; свид. С. С., уличаващ подс. В.; свид. В. Б., уличаващ подс. В.; свид. Ю. Ш., уличаващ подс. М. и свид. И. А., уличаващ подс. В.), посочили и разпознали подсъдимите като автори на описаните проверки и искани парични суми в рамките на същите, не са били установени и присъствието им не е било възможно в съдебно заседание, но единствено това обстоятелство не води до невъзможност за ползването им, след като са били спазени изискванията за провеждане на разпитите им по реда на чл. 223 от НПК – в условията на неотложност, а неосигуреното участие на подсъдимите и техен защитник се е дължало на това, че все още не са имали качеството на обвиняеми в този момент. Видно от протоколите за разпит на свид. В. Б. и свид. Г. В. по същия ред, това изискване е било спазено, като в първия е отразено надлежното уведомяване, но невявяване на страните, а във втория са присъствали защитници на обвиняемите към този момент лица, сред които не е бил подс. В.. В крайна сметка именно в хипотезата на съвременно съзрялата опасност от невъзможността за осигуряване присъствието на конкретните свидетели (чужди граждани, извършващи международен превоз) в съдебната фаза на процеса, е използван допустим доказателствен способ за изслушването им в досъдебното производство пред съдия, с което да се закрепят показания от особена значимост за изясняване на обективната истина по делото. Поради това и оспореното им ползване от съда наред с останалите доказателствени източници не е основателно и не може да се възприеме като нарушаване правото на справедлив процес.

Доводите в жалбите срещу извършените разпознавания по снимков материал и поради това считани от защитниците като негодни да установят авторството на деянията, също са подробно обсъдени и аргументирано отхвърлени от съдилищата с мотиви, които се споделят от касационната инстанция без да е налице необходимост от преповтарянето им. Действително разпоредбата на чл. 171, ал. 4 от НПК предвижда по този начин да се извърши обективизираното процесуално действие при наличието на невъзможност да се покаже самото лице. Така визираното изискване не може да се сведе само до осигуряване физическото присъствие на разпознаваното лице, тъй като представянето му за разпознаване следва да е със сходни по външност лица. Констатираната по делото липса на последните в часа на извършване на действието е равнозначна на обсъжданата хипотеза на възможно разпознаване по снимков материал. Напълно вярно въззивният съд е посочил и необходимостта към момента на извършване на обсъжданите действия да не се осуетят усилията за разкриване на евентуална последваща престъпна дейност, насочена не само спрямо разпознаваните лица, но и срещу техни колеги. Така правилно е съобразено утвърденото становище на ВКС,

че до прилагането на обсъждания ред за разпознаване по снимки може да се стигне по различни по естеството си причини, преценявани за конкретния случай (вж. Р 328/02.07.2025 г. по кнд № 439/25 г., I НО и посочените в същото Р 415/23.02.12 н.д. № 2161/211, НК, II НО; Р 74/27.05.22 г., н.д. № 277/22, II НО и Р 502/20.12.13, н.д. № 1601/2013, I НО). Отделно от това единствено начина на извършване на разпознаванията не внася съмнение в направения идентификационен извод след като същият не е отречен, а дори подкрепен и от останалите обсъдени доказателствени източници. В мотивите на решението си съдът се е спрял на всяко направено защитно възражение относно описаните от разпознаващите лица черти, по които е могъл да посочи разпознатото такова и да го обвърже с показанията си, с което е дал ясен отговор защо се е доверил на обективирания в протоколите за разпознаване резултат.

Изводите за подкрепа на коментираните обвинителни показания и извършените разпознавания се основават на приобщените по делото писмени доказателства – графици за работа, седмично разписание и съставени протоколи за проверки и разпечатки от тахографи с поставени индивидуални печати, потвърждаващи казаното относно мястото на извършване на проверките и намиращите се по същото време служители на процесния отдел на автомобилната инспекция, сочещи също извършването на действията именно от разпознатите подсъдими. Съпоставянето на отразените констатации от проверката с изследваните тахошайби е извършено въз основа на експертните изводи за последните, оценени като компетентно дадени, включително и след разясненията на вещите лица в съдебно заседание и също в надеждна степен осигурява проверка на оспорените показания, подкрепящи обвинителната теза.

От друга страна не е пренебрегнато и поддържаното в процеса възражение за липсата на записи, установяващи инкриминираните действия на подсъдимите, като в отговор на същото и за обосноваване на извода, че то не опровергава обвинителните доказателства, съдът е обсъдил показанията на свидетеля с тайна самоличност (описващ начина за избягване на видеонаблюдение, както и краткият срок за съхранение на записите) и конкретната ситуация при всяка от извършените проверки, стигайки до извода, че очевидно е била налице възможността да не се заснемат неправомерните действия на проверяващите. Те несъмнено са били запознати с поставените камери и изготвянето на записи при проверките и е логично да са осуетили това, като при изяснения по делото механизъм на съхранение на получените парични суми (в цигарени кутии извън служебния микробус), липсата на установени банкноти у самите подсъдими или в служебното превозно средство с основание не е прието в полза на защитната теза за недоказаност на обвинението. Още повече, че при извършения оглед на 18.11.15 г. на пространството до превозното средство е установено наличието на банкноти от по 20 евро, при експертното изследване на които е открит дактилоскопен отпечатък от подс. Д. М.. Последното обстоятелство, както и останалите посочени доказателствени източници обяснимо не се обсъждат в жалбите, а избирателно се акцентира на довод за изолираност на свидетелските показания на част от проверяваните водачи (разпитаните по реда на чл.223 от НПК) и на тази основа се възражава срещу включването им в ценената от съда доказателствена съвкупност, което не би могло да се счете за основателно.

Предвид тези съображения касационният съд прие, че извеждането на правнозначимите факти в настоящия случай не е извършено в нарушение на процесуалните правила и формалната логика, като са изложени достатъчно съображения за възприетите доказателствени източници и как установените на тази база факти са относими към предмета на делото конкретно за всеки от

подсъдимите, а противоречията помежду им са коментирани по изискуемия професионално издържан начин с ясно излагане на причините за възприемането на едни и отхвърлянето на други. В този смисъл не може да бъде споделено оплакването за допуснати процесуални нарушения от категорията на съществените, което да доведе до отмяна на постановения съдебен акт спрямо който и да е от жалбоподателите.

По касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК

Фактически очертаните деяния, свеждащи се до искане и/или приемане на конкретен дар – различни по размер парични суми, от страна на всеки от подсъдимите в несъмнено изясненото им длъжностното качество, за да не предприемат визираните действия, включващи се в служебните им правомощия като инспектори в процесния отдел на „Автомобилна администрация“ (да извършат проверки на спрените товарни автомобили, товара и водача им, както и да съставят акт в случай на констатирано нарушение), а в един от случаите (по отношение на едно от деянията на подс. Г. В. - и задето е извършил действие по служба при проверката на свид. Г. В.), в съответствие със закона са счетени за реализиращи престъплението подкуп. Неоснователни са оплакванията за липсата на обективните и субективни признаци на престъплението, чието обсъждане е сторено в съответствие с утвърдената съдебна практика за възможността подкуп да се осъществи и без изрично изявление, а чрез създаване на подходяща обстановка, насочващи фрази и други елементи от поведение, с които се демонстрира недвусмислено намерението за получаване на наследващ се дар. Времето и мястото на всяко от деянията са установени ясно и недвусмислено посочени в съдебния акт, като единствено липсата на конкретизацията относно посоката на движение, в която са извършени процесните проверки на пътя не води до непрецизна правната оценка на деянието, каквото оплакване, макар и отнесено към процесуалната издържаност на решението, се твърди от страна на защитата на подсъдимите В., В. и М.. Посоченото обстоятелство не е от съществено значение за съставомерността на деянието и пропускът изрично да се обсъди не се приравнява на неустановен елемент от обективната страна на деянията.

Основното възражение, касаещо подс. В. и свеждащо се до твърдение, че не би могъл в качеството си на главен специалист в процесния отдел на Изпълнителната агенция да е субект на престъплението подкуп, е поддържано и пред въззивния съд, който правилно е приел същото за неоснователно. Изложените съображения в подкрепа на разбирането, че по отношение на него е налице надлежно оправомощаване за извършване на проверки на пътя въз основа на изрична заповед от прекия му ръководител (свид. Н. М. – началник на Областния отдел) и по силата на предвиденото в длъжностната му характеристика за възможното възлагане на „други задачи“, са основани на фактите по делото, сочещи реалното участие на подс. В. в проверката на управлявания от свид. А. превозно средство. Тези му действия несъмнено са включени в кръга на служебните права и задължения на лицето за процесния период, независимо че с тях не се изчерпва процедурата по документалното отразяване на резултата от проверката. Поради това е без значение защитният довод за невъзможността официалното констатиране на резултата от нея да се извърши лично от подс. В. с оглед липсата на връчен му печат. Направеното възражение не държи сметка и за изясненото по делото осъществяване на контрол от двама служители с ясно разпределение на функциите им, при което поискването и получаването на паричната сума, обвързано с бездействие за извършване на проверка, включваща се изрично в служебните правомощия на подсъдимия, обуславя годността му като субект на престъплението по чл. 301 от НК. Самото възлагане на процесните

задължения – реда, по който е извършено и правилността на това с оглед конкретната длъжностна характеристика за „главен специалист“, както е бил подс. В., не е предмет на преценка в настоящото производство и не би могло да има за последица отпадане на отговорността за извършеното, доколкото без съмнение за процесния период са му възложени правомерни действия, а не от естеството на инкриминираните такива, свързани с получаването на наследващ се дар. С други думи в процесния случай въобще не би могло да се обсъжда наличието на хипотезата на изпълнение на неправомерна служебна заповед, в каквато насока са защитните доводи. Правната оценка на приетите фактически действия на подсъдимия (получаване на дар, за да не се извърши изискуемата надлежна проверка на превозното средство, водача и товара) като извършител на подкуп е вярна и в съответствие с обвинителната теза. Направеното в жалбата препращане към прието от съда (на стр. 29 от решението) касае само част от възложените на В. правомощия като подпомагачи документалната проверка, но извадени от контекста на целия обем предоставени му правомощия. В съдебния акт не е обсъждана съпричастност към чужди неправомерни действия, поради което и очевидно въз основа на цитираните части от решението не може да се изведе търсения от защитата смисъл за принципно възможното, но не и в случая евентуално улесняване извършването на престъплението от друго.

Приетите за установени от фактическа страна конкретни изявления и действия на подсъдимите при упражняване на правомощията им в процесните случаи налагат несъмнен извод, че неизпълнението на служебните им задължения за проверки на спрените превозни средства е било поставено в зависимост от получаването на наследващ се дар, поради което правилно е прието, че деянието им е съставомерно като подкуп. Цялостната преценка на описаната корупционна деятелност не позволява същата да се приеме за извънслужебна проява на длъжностното лице, до каквато се свежда изпълнителното деяние на престъплението по чл. 283 от НК. Поради това и исканата в тази насока преквалификация от всички жалбоподатели е без основание и очевидно се прави само с оглед желаното прекратяване на производството при изтекла давност за преследване на соченото по-леко наказуемо престъпление.

Наложеният на всеки от подсъдимите наказанието за извършеното престъпление подкуп (за подс. Х., В. и В. реализирано при продължавана престъпна дейност) са отмерени при условията на чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“ от НК с оглед изтеклия продължителен времеви период от инкриминирания такъв и останалите преценени като сериозни смекчаващи отговорността обстоятелства. При отсъствието на конкретни доводи в жалбите за явна несправедливост на така наложените наказания, не се налага обсъждането им от касационната инстанция.

Предвид изложените съображения ВКС счита, че не е налице, което и да е от заявените от жалбоподателите касационни основания по чл. 348, ал. 1 от НПК и липсват предпоставките за исканото упражняване на правомощията му по чл. 354, ал. 1, т. 2-5 от НПК, като постановеното въззивно решение следва да се остави в сила.

Така мотивиран и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 87/22.05.2025 г. по внохд № 132/2025 г. по описа на Апелативен съд - Пловдив. Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.